Асамблея ООН-2025: нові виклики, інтереси та перспективи України в умовах російсько-української війни

Віктор Бедь, Юліан Бедь
Науково-дослідний інститут стратегічних та політико-правових досліджень Карпатського університету імені Августина Волошина

м. Ужгород,
24 вересня 2025 р.

Анотація

У статті здійснено аналітичний огляд подій Генеральної Асамблеї ООН-2025 у контексті інтересів та перспектив України в умовах російсько-української війни. Розглянуто питання палестинської державності, виступ президента США Дональда Трампа та його зустріч з президентом України Володимиром Зеленським, оцінку позицій ЄС і G7, а також роль ООН у формуванні міжнародної підтримки України. Акцент зроблено на пошуку шляхів припинення війни, збереженні суверенітету на підконтрольній території, необхідності прискореного вступу України до Європейського Союзу, отримання безпекових гарантій і сучасного озброєння.

Ключові слова: Генеральна Асамблея ООН, Україна, Росія, війна, Трамп, Зеленський, ЄС, G7, безпека, Європейський Союз, мир, санкції.

Abstract

The article provides an analytical overview of the events at the 2025 United Nations General Assembly in the context of Ukraine's interests and prospects amid the ongoing Russian-Ukrainian war. It examines the issue of Palestinian statehood, the speech of U.S. President Donald Trump and his meeting with Ukrainian President Volodymyr Zelensky, the positions of the EU and G7, and the role of the UN in shaping international support for Ukraine. The focus is placed on seeking ways to end the war, preserving sovereignty over controlled territories, accelerating Ukraine's accession to the European Union, and securing security guarantees and modern weaponry.

Keywords: United Nations General Assembly, Ukraine, Russia, war, Trump, Zelensky, EU, G7, security, European Union, peace, sanctions.

Місце події: Штаб-квартира ООН, Нью-Йорк, США
Ключові дати: 22–23 вересня 2025 р. (початок високорівневого тижня та загальних дебатів Генеральної Асаблеї Організації Об'єднаних Націй)

Venue: United Nations Headquarters, New York, USA
Key dates: 22–23 September 2025 (opening of the High-level Week and the General Debate of the United Nations General Assembly)

Питання Палестини

22 вересня 2025 року в Організації Об'єднаних Націй (ООН) відбулася високорівнева зустріч щодо мирного врегулювання на основі формули «дві держави», співголови — Франція та Саудівська Аравія. Президент Франції Емманюель Макрон оголосив про визнання Держави Палестина, до ініціативи приєдналося кілька європейських держав (Андорра, Люксембург, Мальта, Монако, Бельгія) [1][2]. Також Генеральна Асамблея ООН дозволила президентові Держави Палестина, голові Палестинської національної адміністрації Махмуду Аббасу звернутися у відеоформаті після відмови США видати йому візу [3].

У своєму відеозверненні президент Держави Палестина Махмуд Аббас заявив, що у майбутньому Палестина має бути єдиною державою без «озброєних угруповань», із єдиним законом і легітимними силами безпеки, а Хамас повинен передати зброю та відмовитися від ролі в управлінні Газою.

Він також наголосив на масштабі гуманітарної катастрофи в Газі й закликав світову спільноту не допустити повторення подібних руйнувань [3].

Оцінка для України. Події в залі Генеральної Асамблеї ООН показали: навіть у складних міжнародних обставинах можливо ухвалювати сміливі політичні рішення всупереч опору окремих союзників. Це сигнал для Києва: ті ж самі столиці та уряди, які підтримали палестинське питання, здатні так само рішуче формалізувати підтримку української формули миру й посилити ізоляцію Російської Федерації (РФ) на рівні ООН.

Виступ Дональда Трампа на Генеральній Асамблеї ООН (23 вересня 2025 р.)

Президент США Дональд Трамп виступив на 80-й сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (ГА ООН) із промовою, яка поєднала традиційну для нього риторику «суверенітету проти глобалізму» з різкою критикою міжнародних інституцій і союзників:

1. він звинуватив ООН у «неефективності» та закликав держави «захищати свій суверенітет», наголосивши, що майбутнє безпеки залежить від сили національних урядів, а не від наднаціональних структур;

2. заявив, що торгівля Індії та Китаю з РФ фактично «фінансує російську війну» [4], і закликав до рішучіших дій проти Москви, включно з вторинними санкціями;

3. жорстко розкритикував міграційну політику окремих європейських країн, навівши приклади «кризи інтеграції», а також висловив сумніви у доцільності надмірних інвестицій у «зелену» енергетику, назвавши її «дорогим експериментом» [5];

4. у контексті України засудив купівлю російських енергоносіїв країнами НАТО, підкресливши, що цим вони фактично підривають власні санкції й допомагають Кремлю продовжувати агресію [6].

Оцінка. Виступ Дональда Трампа, попри жорсткий стиль і популістські акценти, містив низку важливих меседжів для України.

По-перше, він чітко підняв питання відповідальності не лише Росії, а й тих держав, які опосередковано фінансують її війну, торгуючи енергоресурсами.

По-друге, він дав зрозуміти, що безпекові питання мають пріоритет над економічними чи політичними зручностями.

У цьому контексті поєднання риторики «суверенітету проти глобалізму» із закликами до жорсткішого тиску на РФ відкриває для Києва нове «вікно можливостей» — США готові впливати і на партнерів, щоб ті швидше закривали лазівки в санкціях та збільшували військову допомогу для України.

Водночас існують ризики: критика міжнародних інституцій може означати прагнення Вашингтона до більш односторонньої політики, що обмежуватиме роль ООН у врегулюванні війни. Для України це подвійний сигнал: з одного боку — шанс пришвидшити постачання стратегічної зброї та посилити санкційний тиск на РФ, з іншого — нагадування, що в центрі завжди повинні залишатися головні пріоритети: збереження життя громадян і пошук реальних варіантів припинення руйнівної війни без втрати державного суверенітету.

Зустріч Дональда Трампа й Володимира Зеленського: сенсаційна заява

23 вересня у кулуарах ГА ООН Дональд Трамп та Володимир Зеленський провели зустріч [7]. Після неї Трамп заявив, що «Україна за підтримки Європейського Союзу має всі можливості повернути всю свою територію … і, хто знає, може навіть піти далі» [8].

Аналіз. Така риторика — зміна геополітичного вектора порівняно з попередніми «компромісними» натяками. Це може бути:

- корекція позиції під тиском союзників і об’єктивної ситуації на російсько-українському фронті;
- вимушений крок, щоб зберегти вплив на процеси;
- або спроба мобілізувати союзників, створюючи образ України як здатної перемогти.

Проте не варто трактувати заяву як гарантію. Це — радше політичний сигнал, ніж готовий план дій. Для України важливо використати його як аргумент у переговорах і водночас не будувати ілюзій.

Чи змінилася оцінка війни та статус кордонів

Після зустрічі із Зеленським Трамп назвав РФ «паперовим тигром» і визнав перспективу відновлення територіальної цілісності України [9]. Європейський Союз (ЄС) і G7 (Group of Seven / Група семи: США, Канада, Велика Британія, Франція, Німеччина, Італія, Японія) підтвердили незмінність позиції: Україна має право на суверенітет у межах міжнародно визнаних кордонів 1991 року [10][11].

Реальність для України. Нинішня війна залишається нищівною: щодня гинуть сотні українців, мільйони змушені емігрувати, руйнується економіка й інфраструктура. Реанімований комуністично-кадебіський путінський режим Російської Федерації веде війну на виснаження, не рахуючись із людськими жертвами.

Україна не визнає і не повинна визнавати окупованих територій. Водночас, якщо наразі неможливо швидко повернутися до державних кордонів 1991 року чи навіть до лінії станом на 24 лютого 2022-го, головним завданням має стати зупинення війни задля збереження державної незалежності та суверенітету на підконтрольній території й, найважливіше, — задля збереження життя українських громадян. Цей процес має супроводжуватися прискореним вступом України до Європейського Союзу, отриманням надійних гарантій безпеки, забезпеченням сучасним озброєнням та підготовкою до будь-яких можливих сценаріїв, включно, у разі крайньої необхідності, з відновленням ядерного військового статусу держави.

Інші важливі сигнали з Генеральної Асамблеї ООН-2025

- **Ескалація безпеки в Європі.** Російські авіаційні провокації, зокрема порушення повітряного простору Естонії, змусили уряди європейських держав публічно заявити про готовність збивати літаки РФ у разі повторення інцидентів [12]. Це не лише сигнал Москві, а й аргумент для прискорення інтеграції української системи протиповітряної оборони в європейську та натівську архітектуру безпеки. Для Києва це відкриває можливість швидше отримати сучасні комплекси ППО й увійти до спільної системи моніторингу та реагування.

- **Роль ООН.** На тлі дискусій щодо реформування багатосторонніх механізмів, Європейський Союз підтвердив курс на посилення ефективності Організації Об’єднаних Націй і захист базових принципів Статуту —

суверенітету, територіальної цілісності, прав людини [13]. Це означає, що, попри критику ООН з боку окремих лідерів, організація зберігає значення як глобальний майданчик для мобілізації більшості держав. Для України ООН залишається інструментом легітимації власної позиції та формування нових резолюцій на підтримку української формули миру, захисту енергетичної та цивільної інфраструктури, зміцнення міжнародного режиму санкцій проти РФ.

- **Сигнали для «Глобального Півдня».** Важливо, що низка держав Азії, Африки та Латинської Америки під час сесії продемонстрували готовність балансувати між традиційною нейтральністю та зростаючим розумінням наслідків російської агресії. Це дає Києву шанс розширити коло союзників, апелюючи не лише до європейських і північноамериканських партнерів, а й до країн, які раніше займали обережнішу позицію.

Прогнози на 3–6 місяців

1. **США.** Очікується поступове перетворення заяв президента США Дональда Трампа в конкретні кроки: запровадження нових вторинних санкцій проти компаній і держав, які допомагають РФ обходити обмеження; розширення допомоги Україні у сфері протиповітряної оборони (додаткові батареї Patriot, IRIS-T, NASAMS); контроль за імпортом російських енергоносіїв та обмеження для «тіньового флоту» РФ. Важливим тестом стане швидкість ухвалення формальних рішень Конгресу та урядових директив.

2. **ЄС.** Після дипломатичного прориву з визнанням Палестини Францією та ще низкою держав зростають шанси на ухвалення 19-го пакета санкцій проти РФ. Основна увага може зосередитися на закритті «лазівок» у торгівлі нафтою й скрапленим газом, обмеженнях для страхування й логістики перевезень. Для України це шанс активніше просувати тему повної заборони на транзит російських енергоносіїв та включення до «чорних списків» ключових посередників.

3. **ООН.** Генеральна Асамблея може розглянути нові резолюції, які включатимуть елементи української формули миру — зокрема, захист енергетичної інфраструктури взимку, розвиток інтегрованої ППО та міжнародний контроль за гуманітарними коридорами. Попри обмеженість впливу ООН у примусовому виконанні рішень, для Києва такі документи важливі як інструмент легітимації та мобілізації підтримки держав «Глобального Півдня».

Рекомендації для України

1. **Дипломатія.** Використати «вікно можливостей» у Вашингтоні для лобіювання конкретних рішень: нові пакети військової допомоги (Patriot, ATACMS, авіаційні ракети), вторинні санкції проти РФ, офіційне закріплення гарантій безпеки. Активно працювати з Конгресом США та ключовими європейськими столицями, переводячи політичні заяви у практичні документи й рішення.
2. **Санкції.** Ініціювати розширення «чорних списків» для компаній, банків і логістичних структур, що допомагають Росії обходити обмеження. Порушувати питання блокування «тіньового флоту» РФ, обмеження страхування й транзиту російських енергоносіїв, а також унеможливлення постачання критично важливих технологій до Росії через треті країни.
3. **Комунікація.** Публічно й системно закріплювати кордони України 1991 року як єдину легітимну основу миру. Використовувати формулу «жодних рішень про Україну без України» у глобальній дипломатії, мобілізуючи підтримку не лише серед країн Заходу, а й держав «Глобального Півдня». Посилювати інформаційну кампанію проти російської пропаганди та дезінформації.
4. **Оборона.** Прискорити інтеграцію української системи ППО в регіональну мережу НАТО навколо Чорного моря. Посилювати підготовку Збройних сил за стандартами Альянсу, розширювати програму обміну розвідданими та спільних навчань. Паралельно розробити довгострокову стратегію відновлення оборонно-промислового комплексу України.
5. **Європейська інтеграція.** Просувати вступ України до Європейського Союзу за спрощеною та прискореною процедурою як елемент системних безпекових гарантій. Вимагати від ЄС чіткої «дорожньої карти» членства та проміжних рішень, які вже сьогодні забезпечуватимуть Києву доступ до ресурсів, фінансової підтримки та механізмів колективної безпеки.
6. **Пріоритет життя і державності.** Найвищим пріоритетом України у війні має бути збереження життя її громадян і захист державної незалежності. Усі дипломатичні, оборонні та економічні дії повинні спрямовуватися на досягнення цих двох цілей. Це означає:
   - категоричне невизнання російської окупації;
   - пошук усіх можливих шляхів для якнайшвидшого припинення війни без втрати суверенітету;

- створення системи надійних міжнародних гарантій — через вступ до Європейського Союзу, розширення оборонних союзів і отримання сучасного озброєння;
- готовність у разі крайньої необхідності розглянути відновлення ядерного статусу України як елемент стратегічного стримування.

Висновки

1. **Генеральна Асамблея ООН-2025 стала політичним переломом:** Сполучені Штати вперше на найвищому рівні публічно визнали можливість повного відновлення території України, а Європейський Союз продемонстрував здатність ухвалювати рішучі геополітичні кроки. Це створює нову політичну рамку для посилення міжнародної підтримки Києва.
2. **Водночас реальність залишається надзвичайно тяжкою:** війна нищить Україну, щодня забирає життя сотень людей, мільйони змушені залишати домівки, руйнується економіка та інфраструктура. Завдання держави — зупинити руйнівну війну, не втративши суверенітету на підконтрольній території, прискорити вступ до ЄС, отримати надійні гарантії безпеки та забезпечити сучасне озброєння для стримування агресора.
3. **У майбутньому не виключені потрясіння в самій Російській Федерації** — соціальні, політичні чи національні. Вони можуть прискорити процес дезінтеграції імперії та створити умови для відновлення кордонів України 1991 року. Проте це перспектива «іншого часу». Сьогодні головне завдання України — діяти, виходячи з реалій: рятувати життя своїх громадян, зміцнювати державність і вибудовувати безпечне та стабільне майбутнє українського народу.

Список джерел

1. Reuters. World leaders rally behind Palestinian statehood at UN, defying US and Israel (22.09.2025).
   URL: https://www.reuters.com/world/americas/world-summit-meet-two-state-solution-support-grows-palestinian-state-2025-09-22/
   (дата доступу: 24.09.2025).

2. AP News. France recognizes Palestinian statehood at UN meeting to revive peace efforts (22.09.2025). URL: https://apnews.com/article/un-israel-palestinians-france-saudi-recognition-two-states-88f3a87f7d79df02311f09b3e45560e9 (дата доступу: 24.09.2025).

3. Al Jazeera. UN approves video address by Palestine's Abbas after US visa refusal (19.09.2025).
URL: https://www.aljazeera.com/news/2025/9/19/un-approves-video-address-by-palestines-abbas-after-us-visa-refusal
(дата доступу: 24.09.2025).

4. The Hindustan Times. China and India primary funders of Russia's war: Trump's charge at UNGA (23.09.2025).
URL: https://www.hindustantimes.com/world-news/china-and-india-primary-funders-of-russia-s-war-trump-at-unga-101758637897331.html
(дата доступу: 24.09.2025).

5. The Guardian. Trump calls for nations to close borders and expel foreigners in UN speech: 'Your countries are going to hell'
URL: https://www.theguardian.com/us-news/2025/sep/23/trump-un-general-assembly-speech (дата доступу: 23.09.2025).

6. The Guardian. Trump calls for nations to close borders and expel foreigners in UN speech: 'Your countries are going to hell' (23.09.2025).
URL: https://www.theguardian.com/us-news/2025/sep/23/trump-un-general-assembly-speech (дата доступу: 24.09.2025).

7. CBS News. Trump calls on NATO countries to stop buying Russian oil to end Ukraine war (13.09.2025). URL: https://www.cbsnews.com/news/trump-nato-oil-russia-china-tariffs-ukraine-war/ (дата доступу: 24.09.2025).

8. Kyiv Independent. Zelensky, Trump meet in New York amid surging Russia-Ukraine war (23.09.2025). URL: https://kyivindependent.com/zelensky-trump-meet-in-new-york/ (дата доступу: 24.09.2025).

9. Українська правда. Трамп несподівано заявив, що Україна зможе повернути всі території і, "може, навіть піти далі" (23.09.2025).
URL: https://www.pravda.com.ua/news/2025/09/23/7532193/
(дата доступу: 24.09.2025).

10. Washington Post. Trump says he now believes Ukraine can win back all territory lost to Russia with NATO's help (23.09.2025).
URL: https://www.washingtonpost.com/world/2025/09/23/russia-

ukraine-war-un-zelenskyy-trump/e3332a0e-9862-11f0-8ce3-5abc3053a693_story.html (дата доступу: 24.09.2025).

11. European Council. European Council, 26 June 2025, Ukraine: EU reaffirms unwavering support for Ukraine's independence, sovereignty and territorial integrity (26.06.2025).
URL: https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/europeancouncil/2025/06/26/ (дата доступу: 24.09.2025).

12. EEAS. EU at the 80th UN General Assembly: Working together for peace, development, and human rights (21.09.2025).
URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-80th-un-general-assembly-working-together-peace-development-and-human-rights_en
(дата доступу: 24.09.2025).

13. The Guardian. UK and Poland vow to confront Russian aircraft violating NATO airspace (22.09.2025).
URL: https://www.theguardian.com/world/2025/sep/22/uk-and-poland-vow-to-confront-russian-aircraft-violating-nato-airspace
(дата доступу: 24.09.2025).